קנו א מיי׳ פ״ג מהל׳ שבת

הכנה יש שת ושרייע או״ח סי' רנה סעיף [א] כ: קנו ב מיי' פ״ג מהלכות שבת הלכה טו טור

שו"ע או"ח סימן רנד סעיף

טר ע מו מי טימן למי טפיף קנח ג (מייי פי״ז מהלי מ״א) טור ושו״ע יו״ד סי׳ קיג סעיף ח: קנט ד מייי פ״ג מהלי שצמ

הלכה יח סמג לאוין סה טור שו"ע או"ח סימן

א) ע"ו לח., ב) לקמן לו:, ה) פיין נח, כ) לקמן נו, ג) [עירובין קג. פסחים פה.], ד) [לעיל יח:], ד) [לקמן קיד: עירובין קג. פסחים נט: סה. פה. בילה יח. ב"צ ל. חולין קכג: זבחים לה.ן, ו) לקמן כא., ז) נשמות כון, **ח**) ואמור כת, ז) [שמות כון, ח) [ממור פרשה יג], ט) [בפרקין ה"י], י) [וע" מוס' מנחות נז: ד"ה ושמעינן], ל) [שם אימא עולה וע" ברש"י שם ד"ה חלט אעי פלי עם לי לי ה הכי גרסינן], ל) [ועי מוספות לקמן ע. ד"ה הבערה], מ) [וע"ע מוס' קידושין לו. ד"ה והרי שבת],

תורה אור השלם

משבתיכם ביום השבת: שמות לה ג

שמות הה ג הַנְּה לָאֵשׁ נְתּן לְאָכְלְה אַת שְׁנֵי קְצוֹתְיו אָכְלָה הָאַשׁ וְתוֹכוֹ נְהָר הַיִּצְלַח לְמָלָאבָה: יחזקאל טו ד לְמָלָאבָה: יחזקאל טו ד בְּיִתְלֶּהְ יִוֹשֵׁב בֵּית הַדּרֶף בַּחֹרֶשׁ הַתְּשִׁיעִי וְאֶת הָאָח לְפָנָיו מְבֹעֶרת:

הגהות הב"ח

(ל) גמ' כ' חיים חמר עד שישחת העץ ממלאכת:

גליון הש"ם

גמ' אכל אתה מבעיר במדורת בית המוקד. ע" יומל דף טו ע"ב מוס' ד"ה ולמת: שם אמר ר' פפא הלכד בעינו רוב עביו. חולין דף עו ע"ב וכעין זה סוטה דף מ ע"א וחולין דף סה ע"א:

## מוסף רש"י

בן דרוסאי. לסטים היה ואוכל כל דבר המצושל קלת (ע"ז לח.). בני חבורה. הנמנין על הפסח, זריזין הקו. דכל העוסקים בקדשים זריזים וחכמים, הלכך למ מחתי (ערובין קג.) או: שיש רבים ומורזים זה את זה (פטחים פה.). וכהנים זריזין הן. בקיאין הן בכל, דכתיב בהן (דברים לג) יורו משפטיך ליעקב (לקמן קיד:) או: דכיון שנכנס לעבודה בידוע שלמדוהו הלכות קודש

## מוסף תוספות

א. ור' אליעזר מחמיר. מוס' הלס"ש. ב. ור' אליעזר מיקל דדי בקרימת פניה דלגבי האור. מוס' הלס"ש. ג. דנעשו כבר לחמו של מזבח שמתוך שהן לחמו של מזבח הרי שהן לחומו של מובוד ההי הן כקרבן היום ודחו מבמועדו אפי׳ בשבת. תוס׳ פסחים פג: T. ומיהו ללישנא קמא לא שרי אפילו בכשרים אלא שוי אפילו בכשוים אלא במשלה בהן את האור. מוס' יומל מו. ה. דלאו תמיד. מוס' פסחים פג: 1. שבת היא לה' בכל מושבותיכם. תוס' קידושין

ובגבולין. לריך להבעיר מדורתן מבעוד יום כדי שתאחוז האש ברובו: ר' יהודה אומר. אם היתה מדורת פחמין אין לריך להאחיז בהן האור אלא כל שהוא והיא דולקת והולכת דאין דרכה להיות כבה והולכת וא"ל לחתות בהן: גבל' בן דרוסאי. לסטים היה ומבשל

בישולו שליש: איסמר נמי. דמאכל בן דרוסאי חשוב בישול: כל שהוא. ובגבולין כדי שתאחוז האור ברובו ר' יהודה מבושל ביד ישראל כמאכל בן דרוסאי אומר אבחמין כל שהוא: גמ' וכמה א"ר שוב אין בגמרו משום בישולי נכרים: אלעזר אמר רב בכדי שיצולו מבעו"י כמאכל גרוף. מן הגחלים במגריפה שקורין בן דרוסאי איתמר נמי שאמר רב אסי א"ר וודילי: קטום. מפורים אפר מלמעלה יוחנן יכל שהוא כמאכל בן דרומאי אין בן כדי להפיג חומו שלא יוסיף הבל בשבת משום בישולי נכרים יתניא חנניא אומר כל וזה תבשיל שהוא כמאכל בו דרוסאי שהוא כמאכל בן דרומאי מותר להשהותו לא חיישי׳ אם מתבשל והולך בשבת: ע"ג כירה ואע"פ שאין גרופה וקטומה: אין דגבי תנור. שהככרות נדבקים בדופני התנור סביב הילכך מבעיא ליה הי נותנין את הפת כו': איבעיא להו תחתון קרי תחתון הנך פנים דגבי דופני האיך דגבי תנור או דילמא תחתון האיך התנור או פנים הפונים למטה לחלל דגבי האור ת"ש ר"א אומר יכדי שיקרמו התנור ללד האור: מדובקים בחנור. פניה המדובקין בתנור: "משלשלין את הפסח: וחומרא היא דפנים שכלפי האור מ"ם • משום דבני חבורה זריזין הן הא לאו ממהרין לקרום: התם מנתח. ואם הכי לא והאמר יימר גדיא בין שריק בין לא פותח פי התנור עייל ביה זיקא וקשי שריק שפיר דמי התם מינתח יהכא לא מינתח: ליה: הכא לא מנחת. דכתיב (שמות יב) על רחשו ועל קרבו וחי מגלי ליה יומאחיזין את האור וכו': מנהני מילי אמר רב לא קשי ליה זיקא הלכך אי לא דוריזין הונא ילא תבערו אש בכל מושבותיכם בכל הן אסור: אברים ופדרים הוא דאתא. מושבותיכם אי אתה מבעיר •אבל אתה להתיר את הקטירן כל הלילה אבל מבעיר במדורת בית המוקד מתקיף לה רב מדורת בית המוקד שאינה לורך גבוה חסדא אי הכי אפילו בשבת נמי אלא אמר רב אלא לורך כהנים לא הותרה. וסמוך חסדא קרא כי אתא למישרי אברים ופדרים לחשיכה היינו טעמא דלא גזור משום הוא דאתא סוכהנים זריזין הן: ובגבולין כדי דכהנים זריזין הם שכולם היו בני מורה וחרדים ונזכרים ולא אתו לחתויי שתאחוז כו': מאי רובן אמר רב רוב כל אחד משתחשך: כל אחד ואחד. כל עץ ואחד ושמואל אמר כדי שלא יאמרו הבא ועץ ולא תימא כיון שאחזה ברוב מנין עצים ונניח תחתיהן תנא רב חייא לסיועיה העלים: ושמואל אמר. כדי שלא לריך לשמואל חכדי ישתהא שלהבת עולה מאיליה לומר הבא עלים דקים ונניח תחתיהן ולא שתהא שלהבת עולה ע"י דבר אחר עץ להבעיר את אלו: מני ר' חייא. בפ' יחידי רב אמר רוב עביו ואמרי לה ברוב במה מדליקין לגבי מנורה להעלות נר היקפו •אמר רב פפא הלכך בעינן רוב עביו תמידי שתהא שלהבת עולה מאליה ובעינן רוב היקפו כתנאי ר' חייא אמר 6 כדי אלמא בכי האי גוונא הויא הדלקה משום ר"י הלוי. וקשה לי חדא דרמי שישחת העץ ממלאכת האומן רבי יהודה בן בר חמא קתני לה התם ועוד דלאו בתירא אומר כדי שתאחז האש משני צדדיו מתניתא היא אלא הוא אמר לה ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר יאת שני בפירוש דמתני׳ אחריתי. ושאר רבותינו קצותיו אכלה האש ותוכו נחר היצלח תנו לה לענין מדורה ואני מלאתי למלאכה: יוהאה לפניו מבערת מאי אה אמר אותה בת"כם לגבי מנורה: עץ יחידי. רב אחוונא ושמואל אמר עצים שנדלקו כעין לוק"ש שלנו: רוב עביו. שיכנס באחוונא ההוא דאמר להו מאן בעי אחוונא האור בתוך עביו עד רובו: רוב היקפו. מבחוץ: כתנחי. רוב עביו אשתכח ערבתא א"ר הונא קנים אין צריכין לו רוב היקפו: שישחת. רוב עביו: רוב אגדן צריכין רוב גרעינין אין צריכין רוב ב' לדדיו. רוב היקפו: זכר לדבר. נתנן בחותלות צריכין רוב מתקיף לה רב דשוב הולך ודולק: שני קצוחיו אכלה חסדא אדרבה איפכא מסתברא קנים החש. בידוע שתוכו נחר והלכה לחה מבדרן אגדן לא מבדרן גרעינין מבדרן שלו ונעשה יבש: נחר. פסקה לחה נתנן בחותלות לא מבדרן איתמר נמי שלה ויבש כמו נחר גרוני (מהלים סט)

וכן חרה מני חורב (איוב ל): והאת. בשריפת יהויקים המגילה כתיב: אחוונא. ערבה: באחוה. כל העלים נדלקין זה מזה הקטן מדליק הגדול: אין לריכין רוב. להלית את האור ברובן מע"ש אלא מאחיז בהן אור מבעוד יום לפי שאין כבין והולכים אלא דולקים והולכים: לריכים רוב. לפי שאין שלהבת יכול ליכנס ביניהם: גרעינין. של תמרה אם עשה מהם מדורה לכשיבשו אין לריכין רוב: נחנן בחוחלות. כלים שעושין מלולבין ונתן הכלי מלא במדורה לריכין רוב לפי שלבורין יחד ואין השלהבת יכולה להכנס בהן: קנים מבדרן. לכאן ולכאן ואחת מהן היוצאת לא תמלא את חברתה לבערה הלכך כי לא אגדן לריכי רוב אבל אגדן לא מבדרן ואין לריכין רוב וכן גרעינין:

איבעיא להו תחתון האיך דגבי תנור. ולפ״ה דפי׳ דלגני האור ממהר לקרום ומיבעיא ליה אם תחתון דקאמר ר' אליעזר דגבי תנור והא דקאמרי רבנן עד שיקרמו פניה אחת מפניה ואפילו

בעליון סגיא ואם תחתון דקאמר ר״א היאך דגבי האור אם כן הא

דקאמרי רבנן עד שיקרמו פניה היינו כל פניה ב תח שמע ר׳ חליעור כו׳ ופושט דר"א לחומר' ומיהו בירושלמיש משמע דלהקל בא דקאמר התם ומודה ר"א בלחם הפנים שאין קרוי לחם עד שיקרמו פניו בתנור משמע דהכא סגי בקרימה כל דהו אבל בלחם הפנים בעינן קרימה מעליא.

: (ילכ״ליי) למשרי אברים ופדרים. וא״ת

אי אברים ופדרים דחול כדפ״ה הא אמר בפרק ובמה מדליקין] (דף כד:) עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ואי אברים ופדרים דשבת ואשמועינן מבכל מושבותיכם דאע"ג דמלותן כל הלילי ואפשר להקטירן במולאי שבת אפ״ה דחי שבת הא מעולת שבת נפק מדממעט עולת חול דהיינו ע"כ אברים ופדרים דחול דשחיטה וזריק׳ עבר זמנו בשקיעת החמה א"כ אברים ופדרים דשבת קרבים בשבת וי"ל דאתי למשרי אברים ופדרים דחול כשמשלה בהן האור מבעוד יום ב והא דקאמר ולא עולת אברים ופדרי׳ דחול בשבת היינו דוקא בשלא משלה בהן האור וכן הא דאמר בפרק טרף בקלפי (יומה דף מו. ושם) הברי כי חול שנתותרו עושה להן מערכה בפני עלמן וסודרן אפי׳ בשבת ואפי׳ לרב הונא דפליג התם היינו דאמר דאין עושה להן מערכה בפני עלמן אבל ד״ה דסודרן על המערכה גדולה היינו כשמשלה בהן האור כדמוכח התם והא דקאמר התם לחד לישנא דדוקא בפסולין אי משלה בהן האור אין אי לא לא לאו משום דכשרים לא בעינן משלה בהן האור אלא ה"ק דדוקא בפסולים אנטריך לאשמעינן במשלה בהן האור אבל בכשרים לא אינטריך לאשמעי׳™ וריב״א מסתפק בשאר קרבנותה כשמשלה בהן האור אם נעשו כלחמו של מזבח למשרינהו בשבת אי לאו דדילמא דוקא בתמיד מהני האי טעמא משום דשם תמיד דוחה שבת וקשה דהתם מפיק ליה ביותא מבמועדו ואפי׳ בשבת והכא מפיק ליה מבמושבותיכם ונראה דעיקר דרשה מבמושבותיכם והתם נקט במועדו ואפי׳ בשבת אגב דבעי למנקט במועדו ואפי׳ בטומאה

וע"ק והא במושבותיכם אלטריך לשריפת בת כהן דלא דחיא שבת כדדרשי' פ"ק דיבמות (דף ו: ושם) ופרק אחד דיני ממונות (סנהדרין לה:) נאמר כאן במושבותיכם כו' אף מושבות האמור כאן כו' וי"ל דהכא מכם דריש מדכתי׳ מושבותיכם ולא כתיב ימושבות והא דדרשי׳ בפ״ק . דהדושיו (דף ה. ושם) מושבות דכתב רחמנא גבי שבת ל"ל והאמר דסד"ה הואיל ובענין מועדות כתיב תבעי קדוש ב"ד כמועדות קמ"ל לא מלא תבערו אש בכל מושבותיכם דריש כדפירש ההונטרם דההוא לא כתיבא בענין דמועדות ואלטריך לה נמי כדדרים הכא אלא מושבותיכם דכתי' באמור (ויקרא כג) דההוא כתיב בענינא דמועדות יי בדי שתהא שלהבת עולה מאיליה. אלמא נמקום שהקפיד הכתונ שלא יכבה סגי שתהא שלהבת עולה מאליה ואין לריך שתהא

אמר

הפתילה שורפת ברובא: עד שישחת ממדאבת האומן. אבל למ"ד משתאחוז האור משני לדדין אינו נשחת בהכי ממלאכת האומן ואע"ג דכתיב את שני קצותיו אכלה האש היצלח למלאכה היינו גבי עץ הגפן אבל שאר עצים אין נשחתין כ"כ במהרה ממלאכת האומן:

סה טור שו"ע חו"ח סיתן רגד סעיף ה: קם ה ו מיי שם הלכה טו: קםא ז מיי שם הל' כ: קםב ח ט מיי שם הל' יט סמג שם טור

> לעזי רש"י יעה. וודיל"י [ודי"ל]. יַעה. צוק"ש [צוקי"ש]. גדמי-עץ.

## רבינו חננאל

אסיקנא כמאכל בן דרוסאי וכל שהוא כמאכל בן . דרוסאי מותר לשהותו ע"ג כירה אע"פ שאינה גרופה ולא קטומה. תחתון של פת. אוקימנא קרומת פנים המדובקים בתנור, וכיוז שקרמו פניה מותר לשהותה. והכין מפרשא לשהותה. והכין מפרשא בפי דלקמן בכירה [לז:]. משלשלין את הפסח לתנור עם חשכה. אוקימנא משום . דבני חבורה זריזין הן הא שאר בני אדם לא. ואי גדיא הוא מינתח הוא, כלומר אינו שלם אלא מנותח איברים, כיון דקשי ליה זיקא לא מגלי ליה, הלכך לא אתי לחתויי בגחלים. לא אתי לחתריי בגחלים, בין שריק התנור בין לא שריק התנור שרי. אברי דברחא, שריק שרי. לא שריק, רב ירמיה מדפתי אסר ורב אשי שרי, וקיי״ל בשרא אגומרי לחומה. בשרא אגומהי אסיר אלא א״כ נצלה כל צרכן. קרא חייא בתנור, רבינא שרי. ומחיזין את האור במדורת בית המוקד, האור במדורת בית המוקד, משום דכהנים זריזין הם. וקרא לאיברים ופדרים הוא דאתא דכתיב לא תבערו אש בכל מושבותיכם, בכל מושבותיכם אינכם מבערים אבל אתם מבערים לאיברים ופדרים. **ובגבולי**ז כדי שיצית האור ברובו. רב אמר רוב כל עץ רב אמר רוב כל עץ ועץ. ושמואל אמר כדי . שאין צריכין להביא אחרים שאין צו כדי שידליקם. תחתיהן כדי שידליקם. והלכתא כשמואל דתני ר' חייא לסיועיה שתהא שלהבת עולה מאיליה ולא על ידי דבר אחר. עץ . יחידי. אסיקנא בעינן רוב עביו ורוב היקפו. ואת האח לפניו מבוערת. רב אמר

הדרן עלך יציאות השכת